

Raahen Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro 10.10.2022:

Raahen kaupungin talouden tasapainotusohjelma vuosille 2023 – 2030

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut, hyvät kokouksen muut osallistujat ja kuntalaiset!

Raahen Kokoomuksen valtuustoryhmä hyväksyy asiakohdan käsittelyn esitetyllä tavalla. Haluamme kuitenkin tuoda esiin muutamia näkökohtia valmistelusta.

Ryhmämme kiittää selkeästä henkilöstöosiosta, mutta ilmaisemme huolen henkilöstön poissaoloista ja niistä aiheutuvista kustannuksista. Kaupungin tulee tukea henkilöstön jaksamista hyvän johtamisen järjestelyin.

Kouluverkkoaineisto sisältää hämmästyttäviä ristiriitaisuuksia, mikä ei herätä luottamusta tehtyyn valmisteluun. Oppilasmääräanalyysi perustuu ainoastaan Raahessa syntyneiden määrään, mikä vinouttaa dataa. Siksi emme pane pahaksemme asian uudelleenvalmistelua.

Raahen Kokoomus toivoo kaupungilta johdonmukaisempaa valmistelua ja viestintää, jottei aiheuteta turhaa huolta kodeissa kyläkoulujen ja Keskuskoulun säilymisestä. Raahen Kokoomuksen valtuustoryhmä on sitoutunut Keskuskoulun säilymiseen alakouluna, sekä kyläkoulukoulujen 40 oppilaan alarajaan kylien toivomalla tavalla. Keskuskoulu on raahelaisille rakas perinteinen lähikoulu. Ainut uudistus, mitä Keskuskoulu tarvitsee, on sisätilojen vanhaa kunnioittava freesaus (edellinen v. 1987).

Ryhmämme ei ymmärrä, miten kouluverkkoaineistossa voidaan päätyä johtopäätökseen, että perusopetuksen oppilasmäärät vähenevät tulevaisuudessa rajusti s. 4, mutta s. 48 todetaan että lapsimäärä on päiväkodeissa kasvanut. Tasapainotuksen tarkastelujaksolla päiväkotien lapset tulevat perusopetukseen. Aineisto ei analysoi subjektiiviseksi oikeudeksi muuttuneen päivähoiton lasten lisäystä suhteessa muuttoliikkeeseen ja perusopetuksessa aloittaviin.

Keskuskoulun oppilasennusteista puuttuu vuosittainen oppilaiden lisäys kolmannelle eli alkavalle musiikkiluokalle. Tämä kumuloituu vuosittain, joten luvuista puuttuu useita kymmeniä oppilaita. Myös muiden ala- ja yläkoulujen erikoisluokkien oppilaat eivät näy koulukohtaisissa ennusteissa: Saloisten luma-luokka, Antinkankaan ja Merikadun enkkuluokat. Ei myöskään ukrainalaisten kaksi luokkaa (50-60 oppilasta) Seminaarilla, he siirtyvät valmistavan vuoden jälkeen keskustan kouluihin. Datassa ei näy sekään, että iso osa Pattijoelta Keskuskoulun musiikkiluokille kulkevista menee Merikadun yläkouluun.

Kouluverkkosuunnitelman liiteaineistossa keskustan alueen opetusjärjestelyjen kuvaus s. 34 Monikampuksesta ja Keskuskoulun siirtymisestä lukion tiloihin on omituinen. Yhtä omituinen on kirjaus Keskuskoulun huonosta akustiikasta perusopetukselle, mutta silti musiikkiopisto siirtyisi Keskuskoululle.

Kouluverkkoratkaisuja mietittäessä Raahen Kokoomuksen ryhmä painottaa jo olemassa olevien tilojen kuten RPKK:n hyödyntämistä.

Rakennetun ympäristön toimialalla tasapainotusohjelma ei analysoi leasing-ratkaisuja kaluston ostojen sijaan. Kaupungin kannattaa hankkia omistukseensa ainoastaan kalustoa, jota käytetään ympärivuotisesti, muutoin hyödyntää urakoitsijoiden kapasiteettia. Ryhmämme kiittää esityksiä lämmityksen lopettamisesta kiinteistöistä, jotka eivät enää ole käytössä.

Raahen Kokoomuksen ryhmä hämmästelee **Kehittämisen toimialan** aineistosta puuttuvaa esitystä toiminnan tehostamismahdollisuuksista, vaikka paikallisten ja seutukunnallisten hankkeiden tehottomuudesta tulee kumppaneilta runsaasti palautetta. Poissaolollaan loistaa mahdollisuus tulopohjan lisäykseen kaavoittamalla kaupungin maata tuulivoimarakentamiselle ja olemassa olevien puistojen laajenusmahdollisuus laskemalla suojaetäisyys 1,5 kilometriin alueilla, joilla asukkaat hyväksyvät laajennukset. Maakunnallinen tarkastelukulma tuulivoimaan on, että tehokkuussyistä yksittäisellä alueella tulisi olla vähintään 10 myllyä. Suunnitelmakaudella valmistellaan mittavaa työvoimapalveluiden uudistusta, mutta senkään vaikutuksia toimialaan ei arvioida.

Tasapainotusohjelmaa vaivaa kokonaisvaltainen pohdinnan puute, ettei järjestämisvastuu tarkoita kunnan velvoitetta tuottaa palvelut itse. Aineisto ei kerro avoimesti, valtuutetuille eikä kuntalaisille, että kaikki kunnan tehtävät eivät ole ensisijaisia lakisääteisiä velvoitteita. Aineistoon olisi ollut syytä sisällyttää tieto, kuinka paljon ja mihin eri toimialoilla valtionosuutta saadaan. Tiedolla on merkitystä, mihin säästöt kuntatalouden näkökulmasta on järkevä kohdistaa.

On kummallista, että tasapainotusohjelmassa ei näy harkinnanvaraisten menojen toissijaisuus. Kyse on julkishallinnon peruskivestä, joka on kirjattu mm. kaupunginhallituksen 20.12.2021 hyväksymään talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen, jossa todetaan että ”**ensisijaisesti turvataan lakisääteisten toimintojen ja palvelujen järjestäminen. Ei-lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia palveluja järjestetään vain määrärahojen puitteissa.**”

On hyvin harmillista, että ohjelmakauden jokaisena vuonna kaupungin talous pysyy alijäämäisenä ja alijäämää kumuloituu lisää joka vuosi, eikä edes pyritä taloudelliseen tasapainoon.

Raahen Kokoomuksen valtuustoryhmä